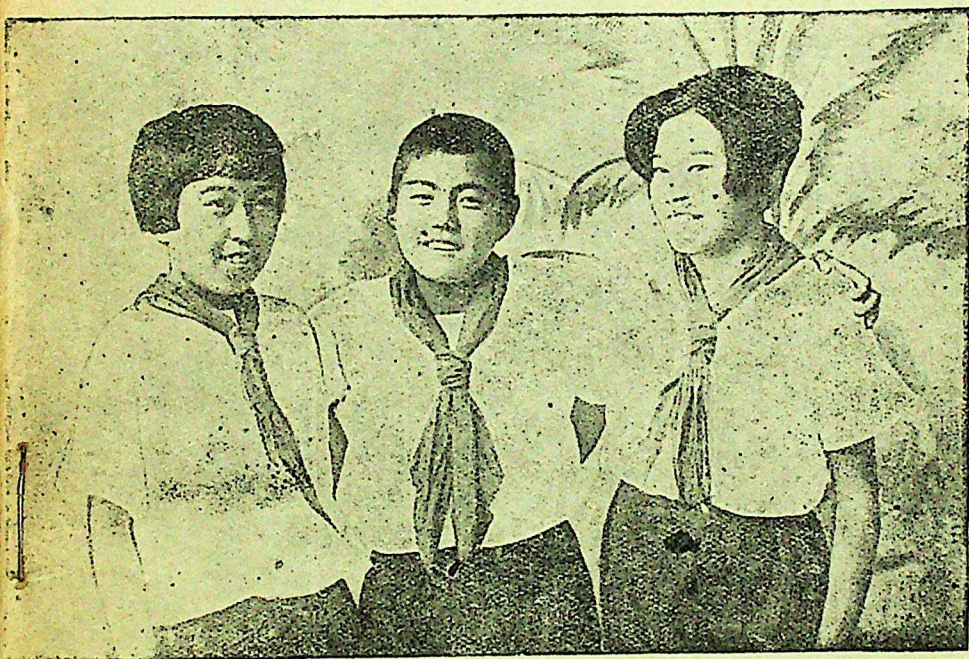

Sarajkin I. A. boln Tylmzin Mix.

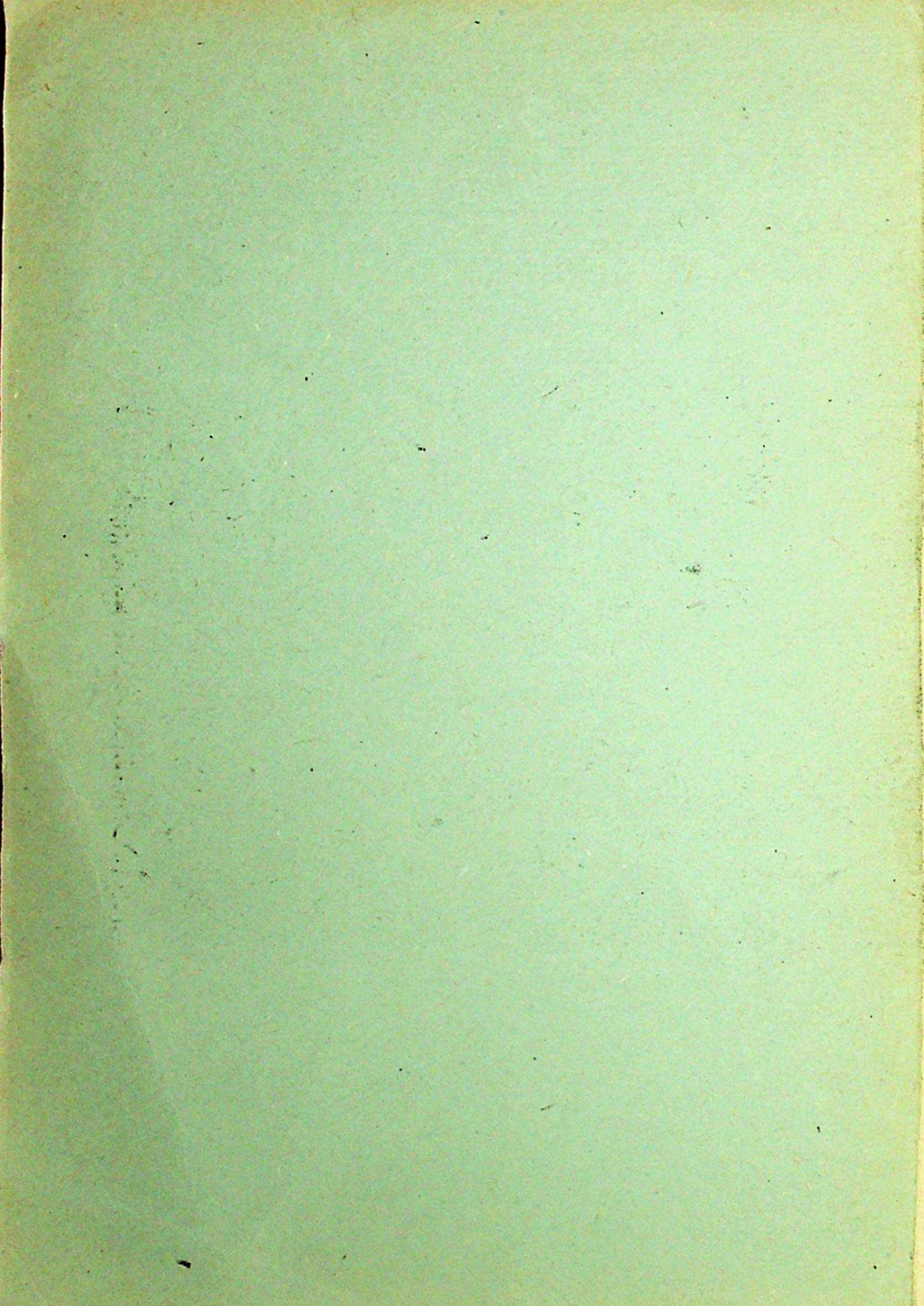
M $\frac{K-5}{69}$ 2x32

43752

Klassov kommunisticesk surhmz.

E st Balhsn.
1931 illa noxas.

Sarajkin I. A. boln Tylmzin Mix.

44753-
Klassov kommunisticesk
surhmz.

Elst balhsn.
1931 zilin noxas.

НАЧЕ ИНИЦИАЦИИ
КЛАССОВЕ КОМУНИСТИЧЕСКО
ПРОХОДИЛИСЬ ВНИМАТЕЛЬНО

Облзят № 307. Тираж 3000.

Заказ № 739.

Издание Калмиздата.

Типография Калмиздата, Элиста

Klassov kommunisticesk surhm.

„Klass uga“ surhmzin tusk tuulь.

1. Juunь tölө, jund surhəəxin tusk salu zaavrmudnь en tand. Tyrynkнь—„ky kez avx surhmz“, xojrdкeнь—„bickн kyykдин чокч maxmudinь bolн хамг cidlinь canhrulx“. En ax surhmzin hol sanan tanig xanhz бəny? Mel uga, jungad gixlə, tyrynkднь bolv cign, xojrdкedнь cign klassin jilhvг uga.

a) „Kyy kez surhz avx ax hol uxan“. A „kyy“ kez avxmn gisnd, durta juman çuharag orulz bolxmn. „Fizicesk bolн çug çogç maxmudinь canhrulz cidl orulxmn“. Juunь tölө? Kend en kergtə? En cidl xamaran kətlz jovna. Minь en deer səəxn ygər bicgdsn jumsas, klassov jilhvгnь gee-drz oc.

En хамг хələçərn, dektrig bicsн ulsin klassov cırənь şuluxn ildnə. Evrənnь hol uxanannь, klassin jilhvгinь ken ikər nuuna gixlə?—Məntnr bolzənə. Junəd tiigz бəəxinь medxd jatx jumн uga.

Bickн, çөөkn bag məntnr, evrənnь xavtxan dyyrğxin tölө, doran saj kyc kəlsərn бədg əmtig darad бəəxlarn, tedn, ter saj ulstan evrənnь hol uxan, saaz jovx setklən, kəş cign uga, kəlz cadş cign uga bolz бənə. Nam tedn, evrənnь kyykd көvyдərn, dazrdg uls kezənə bidn, a proletariatin bickdydər dazruldg uls kezənə bidn giz tedn kəşgo bolzənəxn.

lim jomst burzuazn janz uxahar bicgdsn hazrmud, mana peragogmudin bicsн dektrmydt oldxmn, taşr oda бəsn pedagogmudin surc jovsn dektrmydt бəçxənə.

Nə oda iigəd, endən bijəsn surijla: klass ugahar surhz bolxij, politicesk biş,—mel politik ugahar surhz bolxij? Uga,

mel çur bolş uga. Klassin olnd, surhmznñ cign erk biş klassov bolx zəvtə. Klassmud, evrənnñ xəətkinnñ tələ nooldz jovna, tiiklə, əsz jovx devsnin tələ nooldl uga bəəş uga mən.

Yyg məntnr budna: deer bidn junəd kelckv. Mand, evrənnñ surhmzin klassov hol uxahinñ nuuhad mel kerg uga bolz bənə. Tedn junij pionermydin josnd (zakond) il kelgdsn bənə.

lim zako avit, ylgyrinñ kelxd: „pioner medrlin tələ zytkdg boln, naatkstan surxdnñ dən bolna“. ligəd tockta bolz odna, bolv, zakan tyyndən cilz bəəş, „medrl-cadmg xojr, kədlmşcnrin kergin tələ nooldxd—cidl bolz bənə!“ Tiiklə, şud medrl cign biş, şud cadmg cign biş, a medrl boln cadmg xojr kədlmşc klass kergin tələ nooldlhnd, cidl.

Taldan zakon: „pioner, huliñnc, dargddg xojrig diilz, soçializmin tələ nooldac bolxar beldz bənə“. Onygan sənər egəd xələlxn: „Pioner, taldan jrin biidən bat nooldac bolxar beldzəş a „huliñncin boln dargdlhññ əmnəs sərleş, soçializmin tələ nooldz jovna“ surhmzin klassin jilhvriñ davtz bənə bidn, mana-politicesk hol uxag lavta davtz bənə bidn.

Mana xamg ahrusig, xyvrylz, yndsərnñ, şinər tosxz, soçialisticesk cyyr dornñ təvz, tosxz jovd çagt, məntnrig dəvrlhn ulm ikdxlə, en xortd, xəryçlh dogşar keçxənə. Soçializmin neg məslsn dəvrihn şaxad irxləg bajn,—kulak, geln, tednə uxata setklə uls, evrənnñ yklinñ cirən əmn ik zərgtəhər xəryçldnə. Klassin nooldan xurçdz bənə, Mand oda klassin nooldan kelz bolş ugahar xurçdz odv, tyynñ ucrar klasov surhmzin tusk tərigh oda çagt ik gidgər onç jl olnd yzylz təvx kergtə.

Klassin nooldan endrk ədrə, hançxn bajnla, niicylhññ tələ kegdz jovxd bəəş, en nooldan taldan ənər bas ivt orsn bənə. Ylgyrinñ kelxd gynñ surhulñ avit, tyynd bas nooldan harc bənə. Selənə ahrusna, degəd surhuləta, ik uxata dekrmyd bicgdz, selənə edl ahrusn „evrənnñ orcl-

nin tæværn“ gyzrmg bolz cadş uga, zug yyrmg bolz cad-xınn giz, taşr ik oln uclar yndşlyln bicgdz. Tadn yzænæt, en „teorii“ iyt hatllhad, ergylæd medcksn politicesk mærbolz bænæ.—Selænæ ahrusn, yyrmgær, bæxınn boln onç bæxınn—gizæx mæn. En teorig selænæ mal gerin syl zilin æstær xamxlz, tyrgyr tævz bænæ bidn.

A taldan æn, gyn surhulin - pedagogin æng xælæxlarn, tadn tyynd bas enynlæ ædlig olz avxt. En deer jihgdsn jilhvr, oda syl cagmudt harsn mana pedagogin dekrmydt bæesn jumsas ik xol biş. Ylgyrinb kelxd tyynd iigz jovna, bickn kyykdt klassov medrl uga giz. En tuskar, 1929 z. harsn „Soçiologija i vospitanie“ gidg dekrtr bicgdz. Tyyg Marksist gix ner øgc bolş uga kyn bicz. „Bickdyd—ginæ—klassov medrl uga“—giz kelnæ. Evrænñ bah nasntkan sanit, bajn, ugata gisig medg bilti, alb ugaj. Medx bætxæ, tyyg setklærn ik gidgær sandg bæesn bolzænæ.

Klassin nooldan xurçdz odsn çagt mand, ter dotr, ikær onbagan øgc, şkolmud boln ter şkolin parvlæd ju kezæxinb sænær xælæx kergtæ. Kelçæn uga, en proletarsk klassov surhmzig kyçæhæd bæz cadx cidl mana şkolmudt, mana bæædlæ ugany mand yzgdz bænæ. Şkolin biş hazak kædlmş bas ik sulxnar toşxldz, tyynd bas klassov sæn cik jilhvr uga. En iim bolsn xæen, pionerin organizaçd ik gidg baata kædlmş tusz bænæ—tedn, pionermyd, bickdydin olna ømn jovx kominuna avangard bolzænæ—komsomolin pomoşnik bişij.

Minb oda çagt, oln æmtig klassar jilhiz surhxd, ikær onbagan øk zævtæ bidn, bickdydig ter dotr, pionerig onç davuhar,

II. Xæotkinb xælæz bænæ bidn.

Pionerin burdæçig surhxig, jahz bidn xælæxmæb? Arvn zil xæen Lenin kellæ: oda (ter çagt) 15 nast bickn kyykd evræn soçiализm yzx. En çag mel xol biş en øærxn bææxinb yzz bænæ bidn. Soçiализmig bidn, toşxzænæ bidn, tyyg bidn yzxvdn, tyynd zirhz kædlxvdn. Tiiklæ yynd kyrc yzxdæn, itkx kergtæ.

En şin çagin salu ən zirhlne mand oda bəne. Kommunisticesk pedagogin xələçər avad, mana bəədlin salu onç şin jovdlmud avad xələhit.

Kədlmşcnr brigad bolad əmg xotdud orad kədlmş kenə. Fabrik-zavodin kyc kəlsnə uxag, selənə edl ahrnsnə kədlmşt orulz bənə. Urd çagt kədlmşc kyn evrənne maşinəsni xold odl uga, hançxn maşihən medəd, taldan jum meddg uga bəəsn bolxla, oda çagt, maşinəsni, selənə ahrnsnd oc kədləd taşr xəry maşindən irz kədlənə, ter kyn josta politexnik bolz harc bənə.

Xojrdgc ucun: Zavod-vtuzmud byrdnənə, en zavod bolzənə, bolv zavod bolckad texnicesk surhulin şkol bolz harc bənə. En josta ynn politexnizm bolz bənə. En uxahar kədlidg boln cidlər kədlidg xojrin xornd məntərin harhsn „şivəhin“ xamxlad avad xajzənə.

Oda kolxozmud, kommudud avad xələhit. Onç nezdər ahrus əskz bəəx bəəddl. Krəstjanin—yyrmg mənt, yyrmg evrəşldg əərnc, taşr sanan uxan tyynə evrəşldg, onçldg bolz bənə. Onç evrə edl axu haridg—kapitalisticesk toşxolhna keşyr bolz bənə.

En neg negnəsni ikər olz yzxin tələ nooldlhar damzulad, biidən durlidg, bijən tatdgig urhana („Camd mu bolx dutm, nand ulm sən“). „Kapitalisticesk bəzrin deərəs, şaznig telkənə, („ed-tavrig olzta olz uga bolv xuldgxn—xyvin kerg, burxnd mərg, burxn xuldzəvc bəəx boln cərdz jovx ulsig meklədnə nekəl bolx“). Bədl setklig jilhnə. Yrmg evrəşldg bəədl, kyc dyryn onç setkl orulna, kyc dyryn onç uxa avç bərc jilhnə.

Yəkldyr yyrmg evrə mal ahrusan edlz jovsn kyn, olna niçəllnə xalhd orxlarn, taldan kyn bolz harna, uxan setklnə taldan bolad xamg tərīg yəkldyrkəsni onsdanar toolz sandg bolz odna: Onç evrə ahrus edlz əskz hançxn evrənne arhan xəəz jovsn kyynəsni xyvrəd, olna niçənə uxata kyn bolz harna. En jovdl, giignər, zovln ugahar, nooldan ugahar, aınrar kyçxş, en xamg oln jovdl, çugtan xarhiz, kyçldz əşdnə tegəd, xyvrlhn harna.

Dəkəd oda iim jum avit: soçialisticesk boln agro-gords. En xamg oda tand tuuz biş bolzənə. Oda tyryn gordsin syyrnı təvgdeksn bənə, tavn zilə zuran kyçlhnlə, tiim gords oln bolx mən. Urtk, bajacud möntnrin. ahar uga, xuucn əəmgın bəədl ykəd xuux bolzənə.

Şin balhsd, seləd, bəədlig yndəsənrnı solıx mən—nam „mini yrn sadn, mini tərł təršn“ gidg, yyrng evrəşldg uxatə ygmyd, tərın tyyz bolad oddgar xyvrəd bəəxnı aldg uga bolzənə. Xamg bəədlig nnsdanar byrdəlhn, iigəd keltd zəvşəl əgit, kesg minhn kyn ərķ byl bolz, kommund bəəxlarn, evrənnı bickn yr sadan xamdıy surhz asrz əsknə, kyn bolhn hançan evrənnı biş kevtıy çug bickdydig surhna, kyn bolhn hanşxn evrənnı yrdən salu onç yzxş, oln bickn yr sadan, evrətəhən xamdıy yznə. Ter çagt „mini yrn sadn“ gidg uga bolad, uux çag irx mən. Bickdyd bədydydin olna kyc kəlsnəs uxa avc, tednəs, kədlməşt, kyç kəlsnı uxand dasz surx mən.

Soçialisticesk balhsnd şin erdm surhulin ger harx bolz bənə. Bidn politexnicesk surhmzin tuskar kelxlarn, bidn taşr çug taldan yzgin surhmzig bas kelz bənə bidn. Bolv oln zysn surhulıy surv cign, tyynəsı neginıy cign sənər medz cadş uga giz sanz bolş uga, Kyn evrən neg speçialnınostı şyyz avad, tyygən medekəd, taşr naahyrnı oln yntə ərğzyn xamg, erdm surhulin kulbturıg tanıy medx zəvtə bolz bənə.

Soçialisticesk olna dund, ağılcana orna estestvoispitateľ giksli Gidg kyynə kelsn „oln zysn jumnas çuharahasnı ju ky medxmı, ju bisin tuskar çuharag“ gidg yg kyçəgdıx mən.

Nə oda: soçialisticesk dərldə avad xələhit. Nə möntnr, manə sovetig zer zəvtə dəəhər darxar sedsnı, kyctə manə coklhnla xarhad, gedrgən yyrəd tusxlarn, tedn janır uxa zyyz jovsmı. Tedn sovetin sojuz evrənnı harasn bısnı çokulx, junəd gixləg edl axu harhdg cidlnı taturx bılə, giz sanz toolz jovsn mən (bolv intevənçən kex tərıg en sananı, tednd martulsı uga). Möntnrin tolhad, əşətnıg, barş yzd-

giniñ cidlär darxas davu, tyyndnı orxnı, ik cidltä xaalh bəax sanan orxş. Bajacudin tosxolln, tednə jasn-hosn bəxlə, jun tednə kulturiñ kəndəz jəvulnə, jun tednə texnikıñ ımərlylnə, jun tednə edl axu harhdg cidlinı zisylnə? Neg negnəsn barş bulaldad nooldln, xarhlıln xojr. A bidn bolxlag konkurenç gidg jumig, manig edl-axuhin bidn delg-rylx xaalh giz avş uga bidn. Junəd?—gixləg, konkurenç gisn—nooldan, yynd, en nooldand, negnı şyyuə, a naatkıñ erk biş şyygdnə, negnı bajzad nojznə, a negnı ugarad cilnə.

Konkurenç—neginı ik bajrur kətlə, a naatk neginı ik hundl, yrydlıln, cidlinı taturlınur cirnə. Bidn en xaalhar jəvz cadş uga bidn. Mana xaalh ondan, mana xaalh, Leninə zaasn xaalh; ter oda mana ımədrin kədlməşt byrtkgdz bənə, tadn tyyg sənər mednət, ter soçialisticesk dərldən bolz bənə. Mand oda udarn brigadmud bənə, mand udarn, kolxozmudin ekonomis bənə, tedn şinər xyvrz kommunisticesk ekonom, kommunisticesk kolxozmud bolz mən. En ekonomis en kolxozmud, şinər kyyg surhx mən.

Mana bəədləs iim-iim salu ən jəvdl avad xələhit; endrk ımədr mand avad, ter şin ju ıməcəxinı xələhit, tadn erkən uga yzxt, surhmzin çutxlud jəhz solıbdz, şinər tosxhdzəxinı yzxt.

Ylgyrinı dolan xong giz bilə. Arvn yjdən ımərn tiigz bəələ. A oda bolxlag, tavn xong bolckv, kesgnı xu-ucn ımədrn martckv. Mana unıñ boln hazadin ımərn „kumuşks“ xəkrlidnə: bolşagud bickdydig bulaz avn gizənə—gilgəd. A severn kavkazin kommuna kyykd uls, taldan „kycnə“ tuskar xəkrlidnə: tedn kelnə, xojr dolan xong bolhıln, kyykdən xəry ger talan avgdna, ternı xəzhr—giz, tegəd bickn yr sadan, ımədrind ımərn olar surhdg ıməskdg hazras avş ugahar, bickn kyykdin asrmzin parvləhən byrdəz bənə.

Ter kommund neg kommunarnı iigz kyç tərən; səədnı urhml, eliktricestvin kyçər urhxin jəhna, „ıməgər səəg yrəhəd bəəz bolş uga“.

Dənn nasta kəvyn. təmr xaalhin vahond, bickdyd, kymnə çug işkmig delgrlhig kevtə, damzz işkz tegəd jum medxhm mal xəryldg, anucldg boln n. c. dazxim giz kelz teorij təvz jovsn zərm „ik erdmn hol medsn“ ulsig tyrgyr çokv. Ter dənn nastadan „radio“ „turba“ giz medz kelçəkəd, nam mal xəryləd pastg bolxig, hazr xahldg dəsxig, gyylgəcin uxa dəsxig boln taldan zysn jum dasxitn medx durm kyrcəxş giz kelnə. Industrija, soçializmin əslt,—en iim jumn sovetin orna bickdydig şiltlyz bi talan tatna.

Çuhar şinər xyvrz jovna, tolhahasn kəl deerən zogsdg bolz jovna. Oln əmtn soçializm tosxz bənə, a soçializm şin uls harhz bənə.

En şinin çug ocdud, əərxn irxin kəəginə serərylz jovna, tyynə tələ bidn nooldla bidn, nooldz jovna bidn, çaarandn cign bidn nooldx bolzənə bidn.

Bickdydig cikər surhx xaalhig tosxklarn bidn, irx şinig itkz, tyynd kyrx uxag, endrk ədrin kədlməşin uxanla zalhl-dulz kex zəvtə bidn.

III. Kenig bidn surhz əskmə?

Kenig bidn asrz, əskz surhxmb? Axrar kelxd: kommunist surhxm—(beldxmn) bolz bənə. Jun gisn ug bolz bənə en? Yg todrxahər çəəlhəz yzijla, junəd gixləg, şin pedagog vozatd, en tərīg, erk biş sənər harinnə tavn xurhn metər medx kergtə.

Kommunist ky asrz surhz beldz avxmn gisn, Leninə acig Leninqig kez surhx kergtə bolz bənə, kədlməşə klassin kergt bişən əgsn itklə, tyynə tələ, bişən, əmən çoğçan əgl nooldxd beln, evrənnə jovz jovx nooldanə xaalhig batar medg, ter xaalhasn xəziş uga ky beldxmn bolzənə, en bickn kyykdət çaarandnə xaalhinə sonrtxlhn bolz bənə. Xamahəs yrydəd sulxn uxa uxalhn irdm giz mednət? Çaarantk jovx xaalh ugan, yndsn sansn temdglsn hol uxan ugan, ter uxan, ter kyyg bişdən durlulz, olna zirhlyr oruldg ugan uclar iim yrydhlhn irdg bolzənə. Ynn tyynd yrydəd mu uxa zy-

ylhn̄ uñ jozurn̄ bəəx mən. Şin zirhl̄ bəədl̄ tosxollhn̄ dy-
nə şiltm̄z̄tə, taldan jum̄n uga. Soşialisticesk̄ şiltm̄z̄tə xaalh̄
hol uñan bəəxlə, yrydlhn̄əs xahelgd̄sn̄ ter bolz̄ bənə.

Kommunistiḡ əmnəs̄n̄ surhz̄ beldz̄ avxm̄n̄ gis̄n jum̄b?
En, proletariatin̄ kerḡ yyl̄n̄ tələ nooldz̄ cadx̄ bol̄n̄ tyynd̄,
min̄ ter nooldand̄, ter proletariatin̄ kyc̄n̄ cidl̄, diilx̄ səəxn̄
uxa deer̄ bəz̄ jovx̄ ky beldz̄ surhz̄ avx̄—en bolz̄ənə. Mand̄
təm̄r bold̄ kyl̄qn̄hȳ uxata, bold̄ arhta, evrənn̄. (mana) klas-
sov̄ xaalhin̄ tələ nooldz̄ cadx̄, tyyḡ xarsz̄ zogsz̄ cadx̄ bol̄n̄
tyyh̄ləhən̄ evrənn̄ avç̄ bərm̄tgən̄ meerlz̄ cadx̄ kyn̄ kerḡt̄
bolz̄ bənə. Mand̄ sal̄n̄ sulxn̄ kyn̄ kerḡtə̄ biş̄. Ter klassin̄
nooldaḡ tesz̄ cadş̄ uga bolz̄ bənə. Bezimensk̄ gidḡ orsin̄
şylgc̄in̄ (poetin̄) „Xəgd̄lhn̄“ („Vistrel“) xələhit̄, tyynd̄, zər-
ms̄n̄ ik̄ deerəs̄ degd̄ dorgş̄an̄ kiis̄nə, ted̄n̄ arh̄ talu bolz̄ənə,
canh̄ ciirḡ bərm̄tḡ ted̄nd̄ kyç̄ uga bolz̄ bənə. Dəkəđ̄ mana
işkd̄liḡ (tempiḡ) tesz̄ cid̄nə̄ gidgt̄n̄ naadna jum̄n̄ biş̄l! Mə-
n̄tr̄in̄ surhul̄b̄tn̄r̄ ik̄ uū ər̄gnər̄, bol̄şevigydin̄ işkd̄liḡ. ky-
mn̄ taldan̄ ekn̄ cidz̄ tesz̄ cadx̄ij̄ ugaj̄ giz̄ almaç̄ldz̄ kȳynd̄
bəəç̄xənə. A ted̄nə̄ biş̄əs̄n̄ cux̄n̄, xamahas̄ ted̄n̄ kym̄n̄
tolhan̄ ekn̄, ted̄nə̄ mən̄tr̄in̄ xavx̄nt̄in̄ işkd̄lin̄ tələ byrl̄ds̄in̄
ol̄z̄ avsm̄b̄tə?—giz̄, es̄ giz̄ ted̄n̄ evrənn̄ işkd̄l̄ərn̄ ted̄n̄ mee-
rlz̄ bənə.

Ted̄n̄ evrənn̄ mən̄tr̄in̄n̄ olzin̄ uxahar̄, avlx̄in̄ bajz̄xin̄
uxahar̄ dyyr̄gck̄sn̄ tolhahas̄n̄ harc̄, en olziḡ jam̄r̄ uxahar̄
orul̄xin̄ toolz̄ sanz̄ meddḡ arhn̄ uga bolldz̄ bəəç̄xənə. Ter
ym̄n̄, xuuc̄nahar̄ surhhdz̄ əss̄n̄ kȳynd̄,—şin̄ bəədl̄in̄, şin̄ ç̄a-
gin̄ işkd̄l̄ biidən̄ şin̄əz̄ orulz̄ avxd̄, ik̄ kynd̄ zovln̄ta bolz̄ənə;
—mand̄ ol̄niḡ şin̄ikər̄ surhz̄, bick̄dydiḡ şin̄ər̄ surhxm̄ biid̄n̄.
Ter manā ər̄kn̄ orkz̄ bolş̄ uga tər̄ bolz̄ bənə.

Kommunist̄ surhz̄ beld̄nə̄ gis̄n̄, kollektiv̄ist̄, internəşio-
nal̄ist̄, bezbozn̄ik̄ surhxm̄n̄ bolz̄ bənə. Kollektiv̄ist̄ surhz̄ ha-
rh̄nā gis̄n̄ jun̄ bolz̄ bənə. Mand̄ neḡ dəkz̄, edgş̄ uga, ik̄
setklin̄ gem̄ ir̄sn̄ komsomol̄k̄ surhulin̄ bağş̄ xarh̄v̄, kym̄n̄
bəədl̄ toxm̄iḡ uxahin̄ sərylx̄, uxa xəhə̄ jovx̄ setklin̄ gem̄
avç̄. Jun̄ ucras̄ en̄ uñan̄ orlū giz̄ məş̄ks̄nd̄, en̄ komsomol̄-
kin̄ bick̄ndk̄ asrm̄z̄ əsl̄tin̄ surh̄m̄z̄ xaz̄hr̄ bols̄n̄ uc̄rtə̄ jum̄n̄

бәәз. En komсомолкig бickн çагтн gem harheckлань екнә uurlad (keridәd) harheckлань teeg orad jovz odsn бәәз. Enнә дәкәд davtгdсн бәз, тyynәс авн teeg ordг daslt болз oc. Oda en oln әмтнд өөләд evrәннә бijдән sanad, hançar jom toolad olnla es selvсәр gem авс.

Zәrmдән edн izikyд irнә, junәd gixlәg, olna kәdlmә-sәsnә salhna, tednig kollektiv (niiçәнәsnә) salhna.

Hanç calu onç uхан kollektivlә таарш uга, kollektiv hanç salu onç uxag yrәckнә giz тоoldг sandг uls, tәryn jum medдг uls биш болз бәнә. Olna, niiçәнә kycн uгаhar kyn deegсән, бijәrn olnд yzгdз harc cadxij алб uгаj, sanltн. Mel uга. Kyn gisн jumн kollektivд өсәд, тyyndән бijән medylз yzгdз harc irнә. Mana proletarsk kollektiv onç uxata—kollektivist surhз harhna. Onç uхан, kollektiv uга mel cik xaalharn jovz delgrз cadш uга. Kyyг çekin gesнәс harad jum medз uхан orx çаglань salhad avad бәәlhз yzit, ter kynәс, josн kynә uxata kyn harxij алб uгаj. Mel kelçән uга josta—mal ahrusн—zerlg kyn болз билә.

Hiicin өнрсн өdrлә, çuharag mel olnur niiçәnyr setkl evrән cirәд бәәsig sanit? Kyn xurg болымн giz, зарлсн uга, kyn çuhlrтн giz bas зарлсн uга, çuhar tus tustan evrән сән durarn, klub orldad, evrәннә kәdlдг hazran orldad, s-sovet orldad бәәçxәv, es giz minь ter kyнд çагла gertән suuz болш uга çаг билә.

Ter ucrar kollektivizmin ter, ter kollektivд, oln dutu duдinь urшgar бәәдг onç tolbkldand orxnь gyynәд zo-gsz бәнә.

Kollektivist—surhз beldнә gisн, mel тaldанар, шinәр axug xәlәдг, hançxn kyyk биш, kyyн axug kenә. Olna edl axug өөрдз тyynә xәlәлhn kelnә: en kynә onç hanç uxata kyyhinь, алб olna uxata kyyhinь il medylнә.

Internacionalist surhз авна gidг. En tuskar mand бickн uklonsk бәнә. Kitdin орнта сән залhата, Germanta ik bat, Amerкин pionermyд jahз бәәдгинь medнә, „tend“ neg-rmyдig dazrdгинь bas сәнәр medнә—zug mana pionermy-

din amnas, „ors“, „xalbm“, „haxa cikh“, „keresn nydn“ — gisn ygmyd teryn xuurxş. Ter biisinn xamr dornb, bæsn, otrædtb bæsn jovdian biisn medxş. Bolv internacjonalb zalhıdan ik cinrinn ahuhınb bickrylz bolş uga. Internacjonalb surhmz uga bolxlag, zalhıdan xoosn køndə bolz harx mən. Ter uclar, internacjonalb surhmz erk biş kex kergtə.

Dəəc bezboznik surhz asrz əsknə gisn — dialektik, materialist, kyy kez surhx kergtə, oln zysn şazn, burxn, oln zysn avjast itkdğ uga, orclnin jos boln kymn delgrlnb jos medğ ky surhx kergt bolzənə.

Kommunist ky surhz gisn — olb tərmydig əmnəsnb eklz kəndədg byrdədg, evrənn şumha kədlməşən, bədyəd boln bickdydig olna kədlməş bəddld şiltylz oruldğ, şin janzta kyy, olna, kyçəx zəvtə tərın əəgyr tagəğ davz harş uga, olna martədz, dargdz jovx tərıg kəndəz kyçəl uga bəş uga kyy — iim ky surhz dasxkm bolz bənə.

Kommunist surhz, əskz, asrz, harhna gisn — oln yzgin surhulıta — medrltə, kommunisticesk tosxolnıb nooldana zer zəv — surhulin medrlər siilğdsn kyn kergtə, orclnla yzgdədg uga noolda kəxd cidx ky dosxz surhz avx kergtə.

Orclnta kyn gisn jumn ik kyctə noolda dəkəd çaarandn oda cıgn kex mən. Oda kyrtl kymn əmtn tyynlə sulxuar noolddg bilə, junəd gıxlə, soçialisticesk bişər tosxoldsn olb amrl zəvşlz bəsn uga. Aprekansk orna saxara uu tedıg kəkrəd çəəhəd çeçkərəd bəddğ sad kez kymn əmtn diilx. Ter çəgt kərstə hazrıg, şınər xyvry xıg kyndz bolx mən. Bolv en oda deerən ert, junəd gıxlə bıdn oda cıgn delkən məntırıg darad uga bıdn. Kommunist kyn — soçialisticesk tosxolhna avçınb medx zəvtə, ter tosxolhnannb tələ nooldx nooldana avçınb bas medx zəvtə.

Klassın nooldag, tosxolhnas jilhz bolş uga. Kulak bajnla nooldan ugahar kolxoz toxad sərş yzit. Bıdn məntırıg dəənə prontd diilv bıdn, bolv ter məntırın orna ahrusnd orxınb, sən ahrus bıdn es tosxz avxla, bıdn tednd diilğdx bıdn.

Kommunist surhiz, asrz beldnə gisn—pizicesk eryl, pizicesk xatu bat ky beldx kergtə. Mand, orclnla nooldz cadx, bajacud—məntnrlə nooldz cadx kyn kergtə, en nooldan mana hurvdke yjd yzgdz, tednd xarhx mən. Tyynd, çug delkə deer kommunizm toktaxin tələ noolda kex jovdl xarhx, nooldan bolxlarn zertə zəvtə nooldan bolz bənə, bidn vegetariançs biş bidn, halar, zidin ysyər, yldin irər xuucn toşxolhig şinər xyvrylxig bidn sənər mednə bidn. Mana əmnl bickdyd, harvdke yjig en ik syl nooldand beldx kergtə.

En kevər mand, nooldan xaalh jilhiz meddg Lenineç, kədlmşc klassin kergin tələ nooldac, proletariatin uxa setklin tələ canh nooldac, kollektivist, internəşionalist, dəəc bezboznik, olna eklgc byrdəcgc, politexnicezk surhgdən, oln ən surhaly medrltə kyn—en tand şin kyn, en iim kyn kommunist bolz bənə. En iim yndsər mana pionermyd surhgdə mən.

IV. Pionermydin surhgdəx bəədlə.

Jaməran bəədlə mana bickdyd surhgdna? Kəniç bidn pionerəs kex ik xaalhan əmnən sənər todraxahar medəd, bəəxlə jir sən, zug minə oda tedn jaməran bəədlə surhgdə bənə? Tyryləd kəlxə, mana bickdyd ik zynə şkold bənə, a naatk bəh zynə şkold uga. Oda xəry ergəd məntnrin pedagokyr odijla,

Məntnr bajacudin surhdg baçşnr (pedagogiki) surhmz hançxn şkold bəənlə giz kəxd durta, burxn şazna tuskar zalhş ugahar cign, zalhxar cign, zasmz ugahar es giz zasmztahar surhxar durtaharn surhulxar nooldz cadxmt—ginə. A biisnə bolxlag iigz sanna: mana soşial-demokratmud kədlmşcnrig; tana kyykdərtə „ez“ kəzənə gigəd meklzl jovg, a bidn endnə, biidən muxlas surhiz dasxz avxmən, jəsn ezni bidnlm:—giz sanşxənə.

Edn biidən muxlasig, şkold şazna, burxna tuskig, zaal uga, canh zasgla es xarhulsn biisnə, surhiz avna.

Хамань жуунднь хуувень бәнә? Бикн кыыкд төгәлн-
днь бәәсн бәәдләс нурһиз сурһмз авна, а төгәлдннь, шко-
лас ондан ик оln jumн бәнә, минь тyyнд нуувень даргдз
jovна. Маниг төгәлз бәәснәс yлгыр авит. Тана өмн, дектрин
һанçардснь уерар ик зовлн тyyры yzz jovх. бөдycыд болн
бикдыдиг kinод дуудз бәәх зург. Edн кyyг сурһну? Aldг
уга сурһна. Zug jahз сурһдгннь-jilhvtә Çahacudиг мөл
jum meddg uга, ик modьrun һәргтә, uxан uга улс giz zu-
rdг кино зург бәнә. En зург сурһз бәны? Сурһл бәнә.
Zug dәkn jahз сурһз бәнә. Xazһrar сурһлһn en болз бәнә.
Mana бикдыд en çahacudла noolda kez, çokldань gyrgylә
tednlә xarһldx мөн, а ter bijинь çahacud һәргыд giz сурһ-
на. Mana бикдыд өшәтнә һанçхн sulхн xalхинь биш, тyyнлә-
һән xамднь bas cidltә kыctә xalхинь баš medx зөвтә болз
бәнә. En зург, en curһмз ju өгнә? Бикдыд келçхәнә, ter
çahacud тиим һәргтә болxлаг, tednlә nooldxin төлә бөлдәд
tus uга, bidн tedниг maxlahar çokad unhaxvdн—gildнә.

Bajacudin Sovetin josнд dur uга болad кyyнддг yг
avit. „Sovetin orn nutг cикәр aһрусан edlz өskз cadзәxш,
orсмуд ик deer yyld бәнә, krestьjan улsig, kыcәр kolxoзд
orулна“ terгытн oln кyyндвр һарна, а en yг кyyгдврәс
бикдыд uxa сурһмз авна. Evрә өрк bylin бәәдл—evрәшдг,
oç dasчн, бузr kirtә иим һазрт mana бикдыд төрсн өдрәсн
avn asrgdz өснә. Ger dotrk edl axуhas кәлтә, xов шиб ekn
rin xoorнд çaçldан—edн bas бикдыдт xәлдз tedниг сурһ-
на. Hzza, xәşадан, xotна дунд, en jovдlmуд çуг дунднь
yндсәрнә авад xәләxlәг mana келзәсн—төгәлнтк gidг ter
болз бәнә. En төгәлн dotr бикн кыыкд сурһгднә.

En uерар, бикдыдиг сурһxd һанçхн шко, һанçхн pio-
неротрәд xojrar болx giz болш uга, бикдыдиг сурһсн xөөн
çуг төгәлнткинь pedagogicesк кевәр byрдәхmn.

Xарһһu, oln zыsn xuucна avjasmуд, mana endrk төгә-
лһkin өөрхн гиicнr болхнь mahд uга.

Leningrad balһsна neg rajond иим jnmн болсн болз
бәнә: екinnь gesнәсн һарад jisн sar болсн көvын, екән
угад, өөрк улсиннь cирәд бөдын кyyнә келәр yг келз—giz

zəng tarv, Darunb eknb hançarn yldsn çagt—en kəvyn də-
kəd yg iigz kelz: „Tadn namag tageg bəəxin tələ tərsm
gizənt, uga bii kelxin tələ harsn kymb, xərnə sonstn 1930-
31 zilmydt oln əmtn cilx“ giz kelckəd ykz oc gildəd zən
şuugylv.

En xudl zən tarxasn uclar mana pioner byrdəçəs digin
65 proçent pionermyd harc odçxav.

Mand oda cign iim ik xarñhu, sonssn bolhan itkəd
jovdg bəhə. Mana oln xarñhu əmtig, mana eşətd iim
zənən tarxaz edlnə. Tednig meklənə.

Bidn zərç, en deer mel manb təgəlnđ bəəx jumsin xo-
rltta xazhr xamginb avc irz yzylv bidn, junəd gixləg, en
tərig ik xurçar təvxin kergt tiiggdv. Bolv, mana təgəlnđ
oln zysn kommunisticesk kevər bickdydig surhz dasxk şin
cik jovdlmud ədr bolhn eşəd jovna, ter xamg, mana erkn
kergtə tərmyd. Zug tednig bidn bicknər edlnəvđn, Pioner-
mydig sovxoz kolxozas xol bərnə bidn, a ter xoornd pio-
nermyd, olna kyc kəlsnb aju anx avx surxin tələ ter kədl-
mşt orlçx zəvtə. Minb yynd kommunisticesk surhmzin ynd-
snb çuhar bənə.

Bolv cign, mana təgəlntk bəəx jumst klassov eşətnə
agent bəəxinb neg cign akemd martx kerg uga, Tedn mana
əmnəs mand eşətəhər, manla noolddgar surhna. Edn klas-
sin eşətd. En xuucn avjasmud, xuucna daslts, xaana josnd
yyld jovsn tiim uls mana xortd eşətd, tedn evrənnb kergən
keçxənə. Xortd çug cidlərn xəryçldnə. En xyvrlnb çagt
xəryçlhn ulm xurçdz jovna. Xuucn evrənnb çaarandnb əmd
bəəxin tələ. nooldxlarn, şin əmtig tac avxar bas nooldna.
En nooldand bas „ken kenig“ gidg tər kelçən uga mana
xalxur zəvşlgdx mən.

Y. Kommunistig surhlhnə uxan.

Kommunist ky kez bickdydig surhxd, ter təgəlnđnb
bəəsn xamg ergnkinb, kommuna bəədlər tosxkin tələ noo-
ldx kergtə, tiigəd xyvrlyx kergtə, təgəlntk ergnknə şulun

xyvrläg, kyn cign kevtæn bijörn xyvrx mæn. En xyvrlhn bødycudt bolv cign bickdydt bolv—cu ædl hardg bolz bæna,

Lenin 1920 zild komsomolin III-ke s'ezdd kelsn ik yn-tæ, surhmæd kergtæ ygtæn iigz kellæ: „Mana bahcudin nii-çænæ kyçæx tærnæ—evrænnæ kezæx kœdlnşæn surhulig sura jovz, noolda jovz, negdz batrz—ter bahcud evræn bijæn surhad, taşr biisæ vozdz giz sansn ulsig tedn' kommunist surhtxa giz surhx zœvtæ“. Næ minæ en ygin daruk ygmydig onç todlz avc xælæhit: „Surhulb sura jovz, noolda jovz, negdz batrz byrdn jovz kommunist surhx kergtæ“.

Surhulbdnæ—surhx, byrdælhndnæ negdylhndnæ—surhx, nooldand surhx boln olna kœdlnæşt—şunnhahar orlçuln surhxmn.

Revoluçin teorii uga revoluçin praktik ugahinæ mednæ bidn, bolv taldanar iim neg jovdl mednæ bidn revoluçin teorii revoluçin praktik uga bææz cadş ugag mednæ bidn.

Revoluçin teorija gidg jumn mana revoluçin praktik (kez bææx kœdlnş, bæædl çuhar) kœdlnşæs avgdz hardg batrag mæn, tiiklæ en praktikyr xælæz tænlædx kergtæ.

Bezimenskij (komsomolin şylge) „Vistrel“ gidg pæstæn iim uxata yg kelnæ. Tyyhd iim ygmyd jovna:

„Xuucn bæædl, mand dala
Xamg zirhl, delkæg, xývrýlz
Xamdnæ bijæn tosxkmn“.

En bas ter uxanla ædl bolz bæna evrænnæ tœgælnkæn şinær tosxad, şinær zirhl boln delkæg tosxad, tyygærn bijæn şinær xyvrýlz tosxzænæ bidn

Næ çaarandnæ, otrædt jamaranar surhxmnæ?—gixlæg dæ-kæd Leninë III-ke komsomolin s'ezdd kels ygig avad xælæj:—„Evrænnæ surhmzin uxana kyçæx tærinæ, durta selæn ængtæn durta balhsndan, jamaran bolv cign, bickn bolv cign olna kyc kœlsnæ kergig evrænnæ œdrin kœdlnşæn orulz zœvşldgær surhx kergtæ“.

Tyryn xəryn̄ iim. Jamaran bolv cign, zug olna kergin
tər kyçəx kergtə bolz bənə. Tyrynk ərn̄ bolxla, olna kyc
kəlsn̄ kerg kyçəz tyygər damzz surhx mən.

„Kommunisticesk nraivstvennost̄ gidg jumnd ynds-
dn̄, kommunizmig batrulz tyyg kyçəxin toolə nooldhn
kevt̄nə. Yynd kommunisticesk surhm̄zin boln surhulin un
unds̄n̄ kevt̄nə“. Xojrdkc xəry ogln̄ mand kelz bənə: ko-
mmunisticesk nraivstvennost̄ harhzavc tyyn̄ yndsnd kom-
munizmig batrulx boln kyrgx nooldan kevtx mən.

Mana otrədt ədrin kədlm̄sig tosxz, tyynd kommunist
kyy surhz əskd, min̄ en deer kelgdsn xojr ən yg bolx
bolz bənə.

Otrədt en Leninə kommunist surhxin tuskar əgsn çə-
lhvr, mana kədlm̄st xojr ənər kyçldnə:

— Olna kədlm̄st boln politicesk gerl orulhnd, es giz
kyçəln̄ boln kyçəlhig uxndn̄ orulz əgln̄ xojr bolzənə.

Olna kədlm̄s—kyçəln̄, kesn kyçəlhig uxand orulhn—
politicesk gerl orulhn, xojr tərxxan uga zalhldata mən. Pi-
oner otrəd kezəsn kədlm̄sən çan̄ sənər biidən medl uga
kezənə giz mel sanz bolş uga. Dəkədt tər sanz uxandan
kədlm̄sig medv cign edn kədlm̄stən orulz kez cadş uga
giz sanz bas bolş uga. Oda yynəş çarandn̄, pioner gisn ju
kedg jamaran ulsin̄ çəəlhz bicnə bidn.

VI. Belinji bidn.

Dərvn saiv. Mana Sovetin Sojuzar tarad onç şuhu ky-
rtln̄ otrəd, zven̄ bolz byrdsn ik oln bickdydin əərn bolz
bənə. Naadn nəərin tələ Sovetin Sojuzin bickdyd saimud
kyçz negdz jovx jum̄n biş, mana orn nutgin kyc kəlsərn
bəədg kədlm̄s, kreştjanst, soçializmin ik tosxolhondn̄ ik
cinrtə nek̄d bolxar şiltz jovx mən. 4 saje Sovetin Sojuzin
bickdyd, pionerin organizaçin tug dor orz baglrckad, tednd
evrənn̄ ynn solyan bolx uls giz kommuna part̄ boln kom-
soməl, çug kədlm̄s klass itkz bəəxin̄, tedn sənər mednə.
Soçalisticsk tosxolhnd orlçad, olnd kergtə tusta kerg ky-

çahəd, pionermyd tyynlähən xamdn̄, soçializmin itkl̄t̄ to-
xacr volxdan beldz, mana pabrik, zavodmudt, sovхозmudt,
kolхозmudt, sovetd, propsojuzmudt, part̄y boln komsomo-
ld bəəx evrənn̄ kəkšn axnran sol̄xd, tednə kez jovsn kə-
dlm̄ş cidz cadxd beldz, surc jovna.

Pioner bolna gisn jumb.

Bol̄şagud, Leninə kəkšn xamdan noolda kez jovsn
nəkdm̄yd boln in̄gydn̄, kədlm̄şc klassin kergin t̄lə jahz
nooldxig, dekr̄tr damzulz surad, ter xoosn dekr̄t̄s uxa
avad jovsn bol̄xlag, mēngtnrig diil̄d, mana orn nutgig,
im̄i ər̄rxn çagin erḡçd soçialisticesk xaalhd orulz cadxn
uga bil̄. En uclar Lenin komsomolig boln pionerig, ik
medrl xorşaz avxin kergt surhul̄y erdm̄ surtn, tyynlähən
zergçylz erk biş haran sultxl uga kədlm̄ş kez, ter kədlm̄şər
bas surtxa giz ger̄slz kell̄; ylgyrin̄ kelxd, xoosu surhul̄y
uga əmt̄t̄ soçializm orn nutgt̄ tosxz bol̄ş uga gisig med-
ck̄əd bəəx biş, çug evrənn̄ cidlən harh̄z, ter surhul̄y uga
oln əmt̄tig surhul̄yt̄a bol̄hxin t̄lə nooldz, ter nooldahan ky-
r̄əx zəvt̄ə bolz bən̄ə. En uclar, pionerin otr̄ədt̄ b̄əck̄əd,
evrənn̄ cidlən ər̄vll̄ uga, kədlm̄şc klassin kergt̄ d̄en t̄us,
nək̄d bolad, tednə kergin t̄lə nooldad jovsn bickdȳa pio-
ner gix ner̄ən batar biid̄ən şin̄əz zyydg m̄ən.

Çaarandn̄ oda pionerin otr̄ədt̄ byrdsn bickdȳd jama-
ran ik t̄us kyrgdgin̄ kel̄əd t̄us uga bolz odv.

En tuskar, urdn̄ al̄ə, zalxu ər̄knc jovsn minhn zun
kyn oda udarn̄gyd bolad, pionerin kədlm̄şin kyend ol̄n
xaalhd orsn uls kelz bən̄ə, en tuskar evrənn̄ kyykd—pio-
nermydin zaalhn zytklhnd tymn minhn t̄ərl̄ t̄ərsn̄ soçiali-
sticesk tosxolhn̄ şunn̄ha kədl̄gcnr kesn, kelzən̄ə, pionerin
soçialisticesk tosxolhn̄ kədl̄gcnr beldln̄, politexnicesk
surhm̄zin t̄lə nooldln̄ boln sovetin orna bickdȳdig poli-
texnicesk kev̄ər surhl̄hna t̄lə nooldln̄ edn-kelz bən̄ə, pio-
nerin şunn̄ha kədlm̄şin aşdn̄ toktsn kesg ol̄n kolхозmud
en tuskar kelzən̄ə, en tuskar keldg gercnr̄n̄ toolad kel̄xl̄ə
kyçgd̄ş uga, ol̄n too aldr̄sn ik kədlm̄şmyd bən̄ə. D̄. k̄əd

cign oln—oln pionermydin josta komsomolin, kommuna partin solba beldlhörn Lenina geräs kyçaz jovx kœdlnş bænä.

Oln zun bickdyd pionerin byrdæçd şınas orldz jovna. Tednæ œmn ik cinrtæ kyçax tœrmyd zogsz bænä; pioner ner zyyhæd, pioner bolna gisn jumæ? En tœrt pionerin otrædmydin œngrsn zilmydin boln oda çagin kez jovx kœdlnşn dyyrng xæry çæalhæz ogcænä. En tœrtæ, junn pionerin josn, Lenina œgsn geræsn tyyg kyşæxær andharan pioner bolhn œgdg, ter xæry œgc bænä.

Jun pionermydin josn.

1. Pioner, kœdlnşc klassin kergt boln Lenina geræsnd batta itklta.

2. Pioner—bajna boln mœngtnrin œşætñ, kœdlnşcnrin internæcionalin inşg tyynş tœlæ zytkdg mœn.

3. Pioner—delkæn kœdlnşcnrin, kreştjæna boln kyc kœlsærñ bæddg oln æmtñş bickdydin ynn inşg boln yyr.

4. Pioner—kommunistin boln komsomolşçin kommunizmin tœlæ nooldxdnş bickn dyynş.

5. Pioner—huulşhnc dæzrlhnas harc soçializmd kyrxin tœlæ itklta nooldac bolxin tœlæ bijæn beldzænä.

6. Pioner—medrlin tœlæ şiltñæ, taşr taldan ulst surhulş surxdnş dœn bolna. Medrl boln cadmg—kœdlnşc kergin tœlæ nooldxd, ik cidl.

7. Pioner—surhulşdan dişçiplinæ tœlæ, kyc kœlsnş tœlæ, oln edl axu çevrær bærxin tœlæ zytkdmn.

8. Pioner—sovetin, propsojuzin, olna lavkin sæn dœngc. Pioner—ulan çergin inşg, tyynæ dœnc boln xœetndæn tyynæ dœæc.

9. Pioner—pæbrik zavodin, sovhoz kolxozin œsltin tœlæ zytkmn, taşr texnicesk medrlin boln dişçiplinæ tœlæ.

10. Pioner—ugatan inşg, urhltin tœlæ şunmha nooldalc, sovhozin, kolxozin boln kommuna dœngc.

11. Pioner—kelər jilhdən, keln əmtən eşə kədgə noo-ldz, çug kədlmşc boln kyc kəlsərn bəədydig neg niçə kexin' tölə.

12. Pioner—ərk udgla, əsr jovdgla boln şaznə meklə nooldg mən.

13. Pioner tug dor, oln bickdydig negdylz xamçuldg mən. Pioner çug bickdydt ylgır bolx mən.

14. Pioner—kədlmşig şuluhar çevrər cikər kex zəvtə. Kyynə boln evrənnə çagan ərvlnə. Pioner—olar niilər kədləd, amrad surhuləan surna.

15. Pioner—buzrin boln tək tatdgin eşətn. Pioner—evrənnə boln kyynə çogçig gem şaltgas xarsna.

16. Pioner—kədlmşt durta, kyçənhı. Kədlmşin zovln kyndəs əəxş, onədin cidnə, tinğr jovna.

Bidn evrənkədlmşən tosxnavdn.

(Jahz pionerorganizaç tosxata).

Mana otrədmud boln əng bagmud oln zysər kədləxənə. „En dolan xongt negdgc eng bag sovxozd odx, xojrdgcnə maxna mal beldlnə kədlmşt jovx, hurvdgcnə kədlmşcnr batragudin nər harhdg gert odx tergytn“—gigəd vozatn kyrc irəd zarlckdg kesg otrədmıd mand bənə. Əng bagin vozatmud „zakahin“ bicəd avckna, tegəd evrənnə əng bagtan ırkəd iigz zarlna:—„sovet mand tyg-tyg ketxə giz zakv—keçxətn“—gigəd. A otrədin vozatn yynd.

Əng bagin vozatin ormd, ter çuhlulad kyındvr kehəd, naad harhad du duulna—**çuhar en**. A əng bagin vozatn xəvrhdnə tagcg suuna, jum kez cadşx, jungəd gixlə, tyyng kədlmş kexdnə dasxz surhxş.

En iim kədlmş cikje? Evrən santn.

Kesg dəkz bidn kelvş, pioner—təgəntk kədlmş bəədlən xələz tyyg medz, tyynəs biidən kyçəx kerg olx zəvtə

giz. Deerəs tednə kədlmşig zogsl uga zaahad, tedn evrən kex kerg xəl uga, „vozatij kelxig kyləhəd bəəxlə“ pionermyd kədlmş kez caddg bolz surc cadxij alə ugaj?

En bickdyd bolh çəən zilmyd əngrylckəd evrən kədlmş bijərn kedg kyn bolz, keer teegt, kolxozd, zavodt, parvlənd kədlx çag irxnə il. Kədlgc bəlxlarn, „əmşgin erkə biş a bijin uxa setklin hutrar, setklər kədlgdg“ kyn bolx mən, alək neg kyçəz jovsn kədlmştən durla, ədr bolhn, cəs bolhn, en kədlmşən sərylz jəsrulxar sedg kyn bolx zəvtə. Otrədtəş işkm bolhninə vozatnə zaaz əgəd jovxla, mana pionermydəs iim kədlgcnr harxij alə ugaj?

Uxa medx pioner bolhn, sən əng bag bolhn, tedn pionermyd bolz en ik soşialisticesk toşxolxn orləxan medx zəvtə. Mana dən ikər kergldzəx hazrur bidn evrənnə cidlən xajx zəvtə bidn—ter medgdə, junəd gixlə, tana kolxozin jacejk evrənnə cidlən tiiglən əgəd, ter progulan uu-rackad, toohinə avad suuxla xəzhr bolx bilə. A mana kerg, kədlmşig zaavrar kyyçəx biş, tyyg evrən olz avx zəvtə bidn. Evrənnə vozatinə zakahar kədlgdg əng bag jir mu bolz bəna. Soşialisticesk prontin dəəcnrlə zergiz biidən kədlmş es olz cadsn əng bag, taş oln cinrtə tərmyd dundas neg tər avc evrən es byrdəz kyçəz cadsn əng bag çaanə uga muu bolz bəna.

Tiim pionerin əng bagmudas, ynn soşializmin toşxəcnr harx uganə medgdş uga. En ucrar bidn, mana kədlmş, bickdydin bisinnə eklhn bisinnə durar toşxgdsnn giz kelnə bidn. En, pionermyd evrənnə əng bagarn kədlmşig olz avc, tyygən jahz kyçəxinə evrən zura kez avc, evrən tednd sən bolz medgdsərnə kez kyçəx zəvtə | gizəx mən. Evrən kədlmşən kehəd, kədlmşən hardad, evrən əng bəgan zaahad zavdad, evrən en zirhl kədlmşən toşxdg mən.

Pionermyd—pionerorganizaçin giicnr biş—a ezdydnə.

Edn evrənnə kədlmşən kex biş, kesn deerən evrənnə kədlmşin muu bolvcn sən bolvcn, edn evrən komsomolin əmn evrənnə nutginə organizaçin əmn, kədlmşinnə tooça, xəryhinə ək zəvtə.

Pionerin organizaç—bickn kyykdin tusk salu „kyyne“ organizaç biş, a pionermydin biisinn organizaç.

Vozatn jaaxmb? Kəsg pionermyd, vozatarn zaalh da-ssn, xəonn bidn evrən kədlmşən tasldg bolsn xəon mand vozat cign kergtə biş gildx mən. En ik endy bolz bənə. Evrən pionermyd eklc şuntan əskəd kədlmşig kədg kyçədg əsx dutm vozat ulm kergtə, tyynə kədlmş ulm cinrtə bolad jovx zəvtə,

Bolv ter, bickdydin kex kədlmşig vozatn çugtn han-çar kez cadş uga. Pionerin kədlmşt, kəsg medgddg uga, tərmyd harx mən, ter tərīg vozatn çəalhək zəvtə bolz bənə. Vozatij—gisi, ter bickdydəs eləd, ik bədyn kyn, ter bickdydt orxn medrltə kyn bolz bənə. Ter vozatij, otrədin harhsn xazhrig, şulun medz, tyyg cik xaalhar jovulx boln, xazhrin şulun ciklylx mən.

Komsomolin jacejk, evrənn klassov bat xələçtə, politiesk surhulətə, kədlmşc, batrak kolxoznig komsomolican vozat kez şyyz şiidxlarn, nər naadn tələ, ajstan şiidzəx jumn biş. Mana orn nutgt (ter dotr Xəlmig Tanhed) ik xurç doğşn klassin nooldan bolz jovna. Əşətd (en tuskar deer kelgdlə) mana bickdydin evrənn uxand orulz avc soçialistjcdsk tosxolhn canh ciirg bickdydəs kez surhz avxd. Xarşlxar çug cidlən nooldz jovna. Komsomolin sən cik hardlhn aşdn bidn klassin xortna en dəvrlhn nooldh- hinc diilxvdn, vozat bolz jovx, sən ciirg cang komsomol- çir ax tərnb, bickdyd—pionermyd bajna, arsmcin gelngin mek, dəvrlhnd avrlt ugahar durtə çagtn xəry əgdg kez surhxmn, taşr bickdyd, kədlmşc klassta xamdan soçializmin tosxlhn xamg əşətdlə avrlt ugahar noolddg kez surhz avx kergtə-

Vozat kyn, en bickdydin xazhr işkm bolhnin zaaz əgəd, ter xazhras uxa avc çaarandn kədlmşən jahz tosx- kin, zaax kergtə. Vozatarn damzad otrəd, komsomolin ja- cejklə boln evrənn kolxozin, sovxozinn kədlmşcnrlə zal- hldx mən.

Vozatij—pionerin medətə yr, bickdydin kyçəzəx kergtn dəng nekə boldg kətlvrc.

Pionerin bijən şyyln.

Mana pionermydin dund, ceezdən sanz bəəsən harhz kell uga bəədg kəvyd bənə. Zərm kəvyd bənə, kədlmşn ik mu boiv cign, „mana kədlmş sən, çanb uga yzmztə“—gildəd xəkrləd jovdg, xoosn ygin uls bas bənə. Bykl əng bag, xoosn yg es giz, mel tagcg yg keldg yga bolxla ter davu muu. Iim pionermydin əng bagmud mand dala bolz bənə. Iim jovdl harna; otrədin kədlmş çur uga bolad muurc odna, es giz vöztəb kədlxş, alı neg əng bag evrənnı xamg kergydən xajckvy, ter bijnı pionermyd tagcg bəəhəd bəçxənə. Taldan yynd orxnı əmşgtə iim jovdl bas bənə: kədlmşn mel uga tarz odsn bıjsnı xarhsn hazr boihndan „maha kədlmş sən“—gildəd xəkrləd jovçxənə, en əmnkəs əmşgtə mu bolzənə.

Komsomolin jacejk pionerin otrədıg çur martckad bəədg çag xarhna, pionermyd, komsomolçnrig yzz tednəs hardır es avcəxən mednə. Bolv ən tuskar pionermyd jacejkđ irəd kəvtıb çəəlhəd kəəd əgckdg jovdl mel uga bolz bənə.

Neg pionerin əng bəgnı xəzhr. harhckla, neg ekcksn sən kergıg tasckla, mana pionermyd en xəzhr tərın tuskar xaja-xaja kəçxənə, ik zuudnı en xəzhran bultulxar sednə.

— Jungəd en iim bolna?

Jungəd gıxlə, pionermyd evrənnı kədlmşınnı sən muuhınnı xəry əgc caddg bolz surad uga, çaglanı xarhulz es ciklsn endy, xəənnı arn endy bolz əsxımb, mana pionermyd medəd uga, es giz muuhar mednə, taşr evrənnı otrədən es giz əng bəgan „çevrər“ bəəlhıxın kergt tednənnı dutu dund, xəzhrın, pionermyd kəçxəxs.

Bıdn evrən, evrənnı kədlmşt bəsn dutu dund, xəzhran evrən kəəd, tednən cikləd es jovxla, mana kədlmş evrən deegşən harş ugahınb, pioner bolhn, otrəd, bag—əng bolhn sanx zəvtə. Pioner kyn,—şkoldan, gertən haza, evrənnı yyrmıdınnı əər, xama bolv cign josta pioner bolx zəvtə. Ter, otrədtən cign erk bış pioner bolx zəvtə. Pioner bolad, ev-

rənnə otrədin ezn bolsn xəən, evrənnə niicənə boln salu onç yyrmydin kədlmşt bəəsn xazhmud, boln dutu duədin iltkz əl uga, icl uga kex kergtə, tegəd çug niicəhərn, evrənnə kədlmşən jahz səərylx arhinə xəəz olx zəvtə.

Komsomol—pionerin byrdəçin vozat.

Mana pionerin byrdəç jahz tosxgdsn, jahz kədlz bəəxinə avad xələj.

Pionermyd—komsomolin erkn soləən, piohermyd komsomoləç bolxar şiltz jovxinə kyn bolhn mednə.

Komsomol biidən batta itklə soləə harhəz avxdan şiltz zəvtə, ter uclar komsomol pionerin byrdəçig hardnə.

Leninə komsomol ik cinrtə tuuzta ekn tyryn bolz byrdz harsnasn avn, revolyçig kyçdnə kez, bajnig xog yldəl uga darx ik nooldand orlçv, dəkəd manə ahrusig xəry ormdnə toktaxd boln minə oda çagt kommuna partin hardvrt, soçializmin tosxolhnə çərgin əmn erədt jovna. Məl xoosar komsomol tyryn bolz soçialisticesk dərldəhə tug ərgsn.

Kommuna partə, komsomolig, bickdydig hardad, tednəs josta Leninə acnr bəldz harhəz avtxa giz itklən əgsn bolz bəən.

„Jahzəsənə envə—giz pionermydin zərmnə sanad, kəllə —bidn evrənnə kədlmşən evrən harda bəətl, komsomol bas harddmə?—giz. En iln bolx zəvtə.

Pionerin, nutgin byro.

Neg nutgt bəədg komsomolin jacejks, nutgin komso-molin konperençd evrənnə delegatmud şiidz jovuldinn, a konperençnə nutgin komsomolin komitet şiiddinn, ter komitet, konperençəs konperenç kyrtl ter jacejksin kədlmşig hardnə.

Ter nutgin komsomolin komitetd orsn ulsas negnə nutgin pionerin byron axlac bolz şiidgdnə. Ter axlac dəng giz komsomolin nutgin komitet çəəkn komsomoləçnr jilhz harhad, nutgin komitetin byrod orulnə.

Nutgt bæsn pionerin otrædmudin kœdlnşig en nutgin pionerin byro hardz tolhalz zalna. Nutgin byro vozatmud harhad, komsomolin jacejkst jamaran kœdlnş kexinş, jahz kœdlnşig ciker tosxkinş zaaz çœalhş œgdg, mœn, Ter byro vozatmudin. kurs harhad, jahz kœdlnşig cikær kexinş zaaz surhdg mœn.

Nutgin byro jacejkst boln otrædmudt zaavr œgc tedntœ kœdlnş kesn deeræn, ter bickdydin biislœnş bas kœdlx zœvtœ. Otrædt bæsn şunnha pionermydin soveşanş, en nutgin byro kehæd, ju kex jahz kœdlx tœræn kyynddg bolzœnœ. Pioneerin œng bagin vozatin, pionerin sovetin axlacnrin, bişkn texnikudin boln sanitarin tolhacnrin kurs harhad surhna.

Nutgin pionerin byro deer, otrædmydin kœdlnşmydig jovad şyyhæd çaarandnş kœdlnştnş nœkd boldg, „pionerin giign çerg“ sunmha pionermydœs byrddg mœn. Oda bolxlag kesg nutgudin pionerin byro—s deer œnç tœrmydær, nutgin pionerin otrædmudin kœdlnşig harddg brigadmud byrdsn bæçœnœ.

Ylgyrinş kelxd, internacionalœn kœdlnşær, barin kœdlnşær, dœnœ çergin kœdlnşær boln tergytnær. Kemr ik politicesk kampanş bolad; tœrœnœ tœrlhn, zahsna sorgin kampanş mal ahrusig niicyhnş kampanşsar bolxlag, nutgin byro deer en kampanşd kexœ kœdlnşær harddg, ştab byrddg mœn. En ştabmud pionermyd ik zudnş biislşnş bædg mœn.

Nutgin pionerin sletd boln konperenç deer nioner-delegatmud nutgein pionerin organizaçin kex kœdlnşinş kyyndz temdgldg mœn.

Nutgin pionerin byro evræn komsomolin jacejkær damzulz hardvr pionerin otrædmydt œgsn deeræn, nam ter pionermudin biislœnş damzylz hardvr œgcœxinş yzz bœnœt. Negnş negndæn xarşlz bæxsş, Komsomol ugahar pionermud evrœnnş kœdlnşœn kyçœz cadxn uga bilœ, komsomold, en pionermydin dœng uga otrædmydig hardxd ik kyçr bolx bilœ.

Komsomolin jacejk pionerin kədlmş hardx zəvtə. Kədlmş mu bolxla komsomolin jacejk gemtə!

Pionerin otrəd bolhn, jamaran bolv cign neg komso-
molin jacejk deer bəəd mən xolla balhsnd bolxla, parvlə-
din, zavodtg bolxla zavodin jacejkd deernb bəədmn, selənd
bolxla, selənə, kolxozin jacejk deer bəədmn. En iigz kegddg
uernb jumv gixlə, pionermud komsomolbçnrta, ərərzn zalhl-
data bəətxə, jacejkin hardvras biçə zaagrtxa taşr olna kədl-
mş zirhləs, kolxozas xold tasrl uga, zalhldata bəətxə giz
tiim uxahar kesn jumv.

Hançxn mana gemmvdn, kesg pionerin otrədmyd, kom-
somolin jacejkəs xold salu bənə. Jacejknə vozat harhəz şiid-
nə, ərəl zild, ter vozatin tooçag neg songsna, nanb jumv
uga. Pionermud jacejkig yzxs, komsomolbçnr otrədig yzxs,
pionermud evrənnb kədlmşinnb xəry komsomolin əmna
okən sançəxəş. Otrəd evrənnb kədlmşinnb xəry vozatdan
əgsn deerən jacejkd ek zoətə bolz bənə.

En uerin tələ, oda jacejk, otrədin sovet boln byro
jacejk xojrin olna negdsn syyr kedg bolv. En syyrđ vo-
zatnə tooça kez bəəxş, otrədin xurgt şiidgdsn, otrədin so-
vetin axlac tooçana doklad kedg mən. Pionermud boln
komsomolbçnr tooçag xamdan kyyndz şyynə, ter otrədin
kədlmşin tuskar byro-n harhsn şiidvr hacnçxn vozatd biş
çug otrədtnb oddg mən, a muu kədlmş kexlə çug sovet
gemtxinb otrəd mədx zəvtə bolz bənə.

Sovet—otrədin niicşn vozak.

„Sovet geminb daax“—giz kedlx sən. Mu kədlmşin
geminb daax bolsn xəən, toosn yg keləd bəəl uga (a oln
otrədmydt imm jovdl bənə) otrədin çug kədlmşinb hardx
kergtə, taşr politicesk hardvrc vozak bolx kergtə, pionermu-
dig soçialisticesk tosxlhnd orlçlnb eklgc, byrdəgc bolx kergtə.

Otrədin sovet gisn—ter otrədinñ ezn bolz bənə. Ajs-
tan xarəxər olna xurg deer otrədin sən gisn, şunmha gisn
vozakmudas en sovetig şiidz bəəxs. „Sovet—otrədin niışn
vozak“ giz xarəxər kelgdz bəəxs. Sovet otrədin kədlmşin
ax gisn tərmodin kyyndz tasldinn. Ylgurin kelxd, xavrin
tərənə kampan, əvsnə xadlna, zahsna sorgin kampan
əərdz irv gigijl, „niışn vozak“ en kampanst jahz çənər
orlçxin kyyndz medz jilhə avx zəvtə bolz bənə. Əng bag-
mudin, komissmydin, kruzokmudin kədlmşig—savet harddg
mən, sovetin kergdn, tednə kədlmşin ciker zolad, xazh-
rin temdgiz zaahad jahz kədlmşən sərylxin zaax en bolz
bənə. Sovetd bəədg clen bolhn, otrədin çug kədlmşin tus-
kar sanx zəvtə, şin, sonn kergtə tərmod sanz uxalz olx
zəvtə. Tegəd oc sovet josta niışn vozak nerən avx mən.

Zərm harar, dang daru uga sovetmud kedg kerg uga
yldçənə.

— Jungəd?

Jungəd bolx bilə, kerg bolhnar, ştabmud harhad, ko-
missmyd şiidnə. Nər harhxd—komiss harhna, tyykə ed tavr
util sərbə çuhlulxd—ştab, əng bagmudin vozatmudin sun
hvrt-komiss, əgijə tartaxd-komiss. Jungəd iim dala jum
kergtə. „Sovet ev uga“, „Sovet kədlmş kez cadş uga“
gildz kelçənə. Ter xazhr! Sovet, oda harhad jovdg, „dis-
çipsin“, „otrədt irlhn“, dəkəd disiplin gidg iim yyrng tor-
mydən xajxlacn, kədlmşig çugtn kez cidz cadx mən. En
tərig əng bagmud kyçəhəd bəəx mən, sovet ştab ugahar,
evrən otrədin baatr ştab bolad, otrədinñ oln zysn şin ker-
gydiñ hardg bolx mən.

Əng bagmudin vozatnrt, medrl kergtə, jum medl uga,
jum cadl uga, jamarancn jum kez kyçəz bolşugalxn.

En uclar sovet „niışn vozak“ bolsn deerən „vozak-
mudin şkol“ bolx zəvtə tyyndən əng bagin kədlmş kedgig
dasx kergtə.

Bat canh bag uga, bat canh otrəd uga.

Pionerin otrəd dotr bədg əng bagin tuskar onədin kel-nə bədn jungəd gixləg əng bag otrədin çug kədlmşin ynd-sn bolz bənə.

Əng bag 9—10 kyn jungəd bolna çug otrəd boll uga?

Bickn bagt jamaran bolvcn kədlmş kexd amr sən. En əng bagt, neg ədl nasta, çuhar ədl medrlə, taşr mel çugar xoorndan neg negnləhən sən taal-taasta pionermyd çuhlrna. Soçialistesk tosxlhnd xamdan kədlx sanata, neg negən meddg, bickdyd əng bagt negddg mən. Əng bag-en pionerin udarn brigad—partı boln komsomold, kədlmşc klasst, tavn zilə zura kyçəxdnə, mana orn nutgt soçializm tosxkdnə nekə bolzəx mən giz xarəxər keldg jumn biş. Tosxlhnd xamdan kədlhn-əng bagig batrulz bəəx çement bolzənə. İm bolsn evrənnə pionermydig sonəmsadg boln kez kyçəz bolx kədlmş əng bagt olxd xatu kycr bolx uga biləl. Otrədt 10 nast boln 16 nasta ıls bəəxlə yyg kez yzit.

Əng bagin kədlmş mel evrə sən durar, erk biş kədlx ciurt ucastgt tosxddg mən. Əng bag evrən biidən vozat bəln tyynə darukinə sunhz avdmn. Əng bag evrən kədlmş olz avad, jahz tyygən sənər kyçəxinə kyyndz olz avdg mən. Sarin şin bolhn evrənnə əng baginnə xurgtan pionermyd əngrsn sarinnə kədlmşin zura jahz kyçsinə şyyhəd, şin ırz jovx sarinnə kədlmşin zura todlz zurz temdgiz avdg mən. Dornə tyyndnə, pionermyd nezədəriy alb 2—3-n kynij, jamaran kədlmş jamaran çagla jahz kez kyçəxinə jilhdmn.

Əng bag „şanhahar“ çuhlrad, tyynənnə xəən bykl dolan xongar torad çuhlrə uga bəəxlə jir mu. Əng bag xama bolv cign, kezədən neg bat niçən. Pionermydig, neg urlx jumn es giz taldan jumn sonəmsaxla, ylgyrinə kelxd radio, tedn əng bagarn radio-n tər surc medx zəvtə, xamdan dektr umşx, xamdan nər naadnd odəxəx, es giz nam negnənnə gert ırəd aah çəəhən uuhad nərled inəəldəd şuugldx mən

En xamg çuhar bæxlə tyyg josta pionerin əng bag giz nərədz bolx mən, iim əng bag evrən kədlmşən toşxdg. mən, biisın sonımsasn, soşialisticesk toşxlhd kergt torin yndsnd evrən kədlmşən kedg mən.

Şumha nerən kədlmşər itkylx kərgtə.

Mana pionerin organizaçin kədlmşig kyyhər zaahlı uga evrən pionermyd, xama bolv cign jamaran bolv cgn kədlmşig biisın kehəd evrən hardad jovx kevər toşxhdsn mən. Komsomolin hardlhn, pionermydt evrən kədlxdn saaltg bolx biş, nam pionermydt ter evrənn durha yndsər kədlxdn nəkd mən.

Yygər bolxla pionermydin biisəsın kədlmş kyyləgdz bənə. Tedn biisın es kəndrxləg, kex kədlmşın evrən kyçş uga mən. Vozatnıud, otrədin sovetin axlacır onıdınd sergıng, şulun şumatr bolx zəvtə.

En pionermyd jamarancın şin kergin eklğcnr bolx zəvtə. Edn bickdydig negdylz byrdəhəd, klassin xortula nooldz soşialisticesk toşxlhd orlçx zəvtə. Partin boln orn nutgin kez kyçəz jovx kədlmşig medəd, bæx politicesk surhulıta bolx zəvtə, vozatnr. Vozatnrin kergn kədlmşig cik xaalhdn orulz zalad, otrədt neg cign əng bagig ard yldəl uga, neg əng bagt neg pioner ard yldş ugahar kədlx kərgtə, dəkəd ər bolhn kədlmş ərərən kəndrəd, ər bolhn şin kyçlt zyzldgər kex kərgtə. En uclar şumha kədlgc bolhn, josta şumha kədlgc bolx sanata bolxla, evrən kədlmşən bolhamzta kevər sanz toolz, bolhaz tyyndən bəldəd, bolhamztahar kədləd, surhulıan surx kərgtə.

Otrədt boln əng bagt bəədg, pionermydin kergn evrənn vozatdan dəng bolad, tyyg yntull uga, surgulı uda kədlmş ərərən jovş ugahın medyləd, əng bagin vozat, otrədin sovetin clen gisn—kyndtə nerin tednd medylx kərgtə, Ter nerən evrənn kədlmşərn itkylx kərgtə.

Pionerin midal, galstuk boln tugig es kyn- dlsn kyn, pionerin organizaçig kyndlz bæxş.

Xuucn pionermydäs, şin pionermydyr pionerin taldan
amtnäs jilhrdg temdgän kergldg uga, setkl yldz jovna.

Galstuk mana pionermyd şidräs naaran zyyçxäş, haran
өөдөн өргз мөндлхş. A midalin tuskar nam sanxş cign biş.
Deviz „ondin beln“ gidgän zild neg MDN bolsn çagla san-
na bidn. Oträdin boln äng bagin tugmyd, onädind şorad
dargdsn, oträdin xorän şuhud kevtnä.

Yyg ert uurulxmn. Jim xäläç pionerin xäläç biş.

Mana olnas jilhgddg temdgsm bidn, manig hançxn
pioner gix temdg medylsn, oln onç kyykd kövydäs jilhär
medylz jovx jum biş, en temdgyd, neg negnñ onç-onç
çäalhvtä, edn mand mana pionerin kex kyçäx kergig mana
biistm bidn medylnä.

Mana oträdin boln äng bagin tugmud, mitin paradt
odxlarn kehin tölä avc jövdg xoosn kencr biş. En oträdin
däc temdg, tyynñ dor çug bahcud-bickdyd çuhlrz niildinn,
Ulan çerg evrännñ tugañ jahz xadhldginñ xälähit. Oträd
bolhn, zveno bolhn, ylan çergc evrännñ tugañ xarsdgla-xä-
lädglä ädlär, xäläz xardg surx zövtä.

Bickdydin zisənə axr tuuz.

Negdgc işkm.

Bickdydin kommunisticesk ängs toktad negkn zil bolv.
Françin, Cexo-Slavakin, Germana, Norvegin ordudar, sulx-
nar byrdsn, proletarsk bickdyd, delkän bickdydin organi-
zaçla haran tac zalhldz jovna, Məngtnrin dazrlhnas, kyc kö-
lsinñ edlhn buru, tynə bickdydig sultxkm gisn delkän bick-
dydin duudlhn harc jovna.

En zil delkän bickdydin dolan xəng tyryn bolz kegdz
əngrv. En narn şingx yzgin hazadin ordudin, evrännñ ulan

tug dor, neg baatr internaçionaln sojuz bolz çug` dazrgdz jovx əmtn̄ bickdydig negdylz jovx proletarsk bickdydin demonstraç bilə.

«Kommuna part̄ boln komsomol xojrta xamdan!». «Çug proletarin bickdyd mana zerglənd orn̄!» giz çaarandn̄ delkən bickdydin zisənə ho xaalhin̄ tatn̄ jovz xəəkrldv.

Tyryn MDN kesg dəəc proletarsk bickdydin otrədmyd əgv.

Əsəd batrz bəənəvən.

Bickn̄ bagmud batrad, tednə ylmən delkən oln̄ proletarsk bickdydt̄ kyrəd jovna. Bickdydin zisən delkən orn̄ nutgudin maxmudn̄ zing medylmər əsv, ter zisən dala hatlad Amerkd kyrəkv.

Məngtnr araldz bənə.

En zil kesg ordudt̄ klassin nooldan kyc kycətə dogşar xurçdsn̄-zil, Gamburğın kədlmşcnrin revolyçion boshar təgsz bənə. En boslhnd̄ bickdydin komgrups bas ikər orlçv. Barrikadin dəəldən-nooldand̄ bickdyd part̄, komsomol xojrla har haran bərdz şunmha kevər nqoldçxəv.

Oktəbrin bosln̄n̄ aş Germand, məngtnrig serd—gilgəd orkv. Tedn̄ proletarsk bickdydin, bədyçydn̄ revolyçionnə nooldand̄ orlçz jovx cidlin̄ medçxəv. Yynlə sulxn̄ tiim gruns̄n̄ tarz odçxəv.

En zildn̄ mana sovetin orn̄ nutgin bickdydin kommunisticesk zisən ik gidgər delgrv. Mana sovetin ornə pionerm̄yd narn̄ şingx yzgin ordudin bickdydt̄ tyryn bolz Germana bickdydt̄ demnl̄ çnhlulz dəngnv. Internaçionaln̄ bick, pionerm̄yd xoorndan̄ biçg biçldln̄n̄ təvzənə. Çug germana xojrdgç pionerin zisənə xurgt̄ SSSR-n pionerin delegaç jovulgdv.

1924 zil.

Partý --- komsomol --- pioner.

SSSR-n pionerin organizaç partin XIII-ke boln komso-
molin VI-ke s'ezdsəs šiidvr mydtn̄ sən dēng avb. Cug orn
nutg pionerig leninə bickn acnrin ac giz toolna.

«Solana-solān» gidg duududlhn ik oncta olna duu-
dlhn bolz jovna. Pionerin zisənə ik əsl̄t bolz jovna; selən
əəmgig bas datulz avc jovna.

Hazadin ordudin pionerin zisən urtk ziliñn̄ ajulasn̄
odacn bytəd uga detkomsojuzig getlhn oda ciñ uurad uga,
tednə byrdəçin sulxn xazun̄ inēdgdz jovna.

1925 zil.

Deegşlhn.

Hazadin ordudar bickdydin kommunisticesk bagmud
batrad, şkolin jacejkin yndsər tosxgdz bənə. Əərxiñ komso-
molin jacejks hardvran kyclz bənə. Salu əng pionerin bag-
mud negdəd detkomorganizaç bolz baglrz bənə. Sosial-de-
nokraticesk boln bojskautsk, bickdydin organizaçd xarş or-
ganizaçsla nooldx duudlhs harc jovna.

SSSR-t pionerin organizaç zogsl̄ uga əsz jovna,
1300000 kyn bolv. Pionerin zisən ik xol bəx xarnhu şuhun
selən əmg kyrtl̄ kyrc jovna. Bolv dotr dundin surhmzin
kədlmşin dutun̄ temdgldz bənə, bədydydin kədlmşin uxa
es avc cadgn̄ muu.

Narn urhx yzgin ordudar bas bickdydin revolyçion no-
oldan en zil temdgldv.

1926 zil.

Klassin nooldana hald.

Bickdydin kommunisticesk organizaç ulm canhrad jovna
Germand, Angl̄d, Amerkd, Kitdt, tedn kədlmş ulm şuludad
jovna. En zild kesg, pionermydin olna boslhnd orlçsn jov-
dlmyd bənə (Angl̄) Rassaikin (SASS) boslhnd, olna əmtn̄
har ərğldən germand. Kitdin pionermyd evrəñn̄ kompart̄-

dan, ulan partizandan sənər dengen kyrgyz bənə, en kergt cidlən kevtən əgsn deerən evrənnə əmən xarmnl uga əgc jovçxənə.

Nazadin ordudar pionermyd—xamanə bolv cign klas-cin nooldana əmn jovna.

Sovetin orna pionermyd evrənnə xalhd jovsn xamg olna xatu mety zovlngan diiləd, partin komsomolin boln profsojuzin organizaçsin xalxsas bi talan sən şiltli avxar nooldz jovna. Otrədmydin kədlmşin uxag boln kədlmşig şinər tosxk temdgldz bənə, en otrədmydig pionerin bi-sinnə kerg yyldnə əərtəz, tednə nasna bəədlidnə tər dotr ər-təkər jovna.

1927 zil.

Sovetin sojuzin tölə.

Oktəbrin revoiyçin X-kc əən,—delkən proletarmudin sən bajrin ədr. Oktəbrsk revolyçin zəərig xarsxmın gix du-udlhta delkən bickdydin kommuna organ, şovetd durgo bo-lgd kampanysla noolda kenə.

Germana orn nutg mana pionerig germand odxar sed snd kergə gisnə xəryd, SSSR-n pionermyd orn nutgurn ger-mana boln parntsin pionerin irtxə giz naar giz duudz (yrz) bənə.

Mana sovetin ornd, Anglin orn bicə jovtn gihə bəə'l Anglin delegat irsn ik politicesk cinrtə jumn bolz bənə. An-gelə SSSR xojr diplomaticesk zalhdahan taslsna darunə giltə irv.

1928 zil.

Şinər kədlxm n.

Məngtərin kezəx xorşalhn, «haruhan» xaslh, kədlmş-cnrin boln tyynə gerbylin ekonomicesk bəədlinə muurulz bə-nə. En kergo xazhr gix nooldand, demonstraçd, stackd, po-qlçə zertə zəvtə uulbnd nooldlhnd pionermyd şumha ke-vər orlçz jovna.

Sovetin sojuzin pionerin organizaç evrann̄ ik kynd xatu zovlngta şin janzin tölə noldlhan diiləd tyynasn harc jovna. Otrədm̄ydin kədlm̄ş şinər tosxgdz jovna, soçtosxlhdn orlçx il zursn zaavr zura bənə, pionerin otrəd irkəd dasad surad hardg medrlin todlsn zura bas bənə. Taşr pionerin biisinn̄ evrann̄ durar kədlm̄ş, kex tər taslgdz delgrz jovna.

1929 zil.

1-kr çug sojuzin slet.

SSSR-in pionerin organizaçin, şin olna politicesk boln dotr surhm̄zin xaalhd harlhn 1-kc çug sojuzin sletar zöv-şlgdv. Sovetin olna əmn slet tooçagan əgn kesn kyçəx kədlm̄şən toolz temdglv. Çug sojuzin sletin erkn şiidvrmydn̄ «sletin nakazd» çuhlulgdsn bənə.

Sletin nakaz, pioner organizaçin çaarandn̄ cəəkn çagin ergçd kədlm̄şən kex zura bolz harx zəvtə bolz bənə.

En sletlə xamdan neg çagla Moskuđ Delkən 1-kc kommunisticesk kongress bolz bənə. En kongresst internaçionaln̄ surhm̄z səlz canhaxm̄ giz şiidv, dəkəd tasrxan uga hazadin orna pionerin bickdydin organizaçig şepirovat̄ kez bəətxə giv, dəkəd delkən pionerin revolyçionn dərldə delgrylxmn̄ giz şiidv.

Oda əngrsn̄ 1930 zild pionerin ut toon̄ 4 saj bolz əsv. SSSR-n̄ pionerin organizaç bykl̄ bijərn soçialisticesk tosxlhdn orv. Pionər oda xarnhu erdm̄ surhul̄ ugala nooldz, vseobucin tölə, politicesk şkolin jələ nooldz jovna.

Germana ornd bolsn̄ Delkən pionerin xojrdkc slet mən-gtnrin mangnaharn̄ canhar çokz, part̄, komsomol xojrin tögəlngd proletarsk bickdydin organizaçig batar negdylv.

Ynnb 32 denbşg.

300 p⁴

and 1366.

4013